

Emigrantskipet "Vesta" av Langesund

Av
Rolf Thommessen

1 Forord

I de mange mapper og foldere som Rolf Thommessen overlot til Sjømannsforeningen, er det basismateriale for mange historiske godbiter.

En av de historiene jeg vil fremheve, er Rolf Thommessens egen historie om skipsrederen fra Sundby gård i Bamble like utenfor Langesund.

Historien om skipsreder og skipper Ole Olsen Coch på Sundby gård, er nok lite kjent. Sjømannsforeningen har derfor valgt å presentere denne historien for å tilkjenne at det ikke bare var Skougaard, Jacobsen & Co og Christensen-Barfod som hadde skipsrederier med nær tilknytning til Langesund og omegn.

Det fines ikke spesielt gode bilder av seilskipet "Vesta" som var i Olsen Cochs eie, men de to bildene som vises i artikkelen, bekrefter at det er samme seilskipet til tross for at det skiftet navn.

Jeg har prøvd å finne ut om skipsreder Ole Olsen Coch eide eller disponerte flere seilskip, men det har jeg så langt ikke funnet noe materiale om.

Hvis det er noen i foreningen som kan gi ytterligere opplysninger om skipperen og skipsrederen fra Sundby gård, vil jeg være takknemlig for å motta slik informasjon.

Bilder og fotnoter er satt inn i historien av Knut Bjerke.

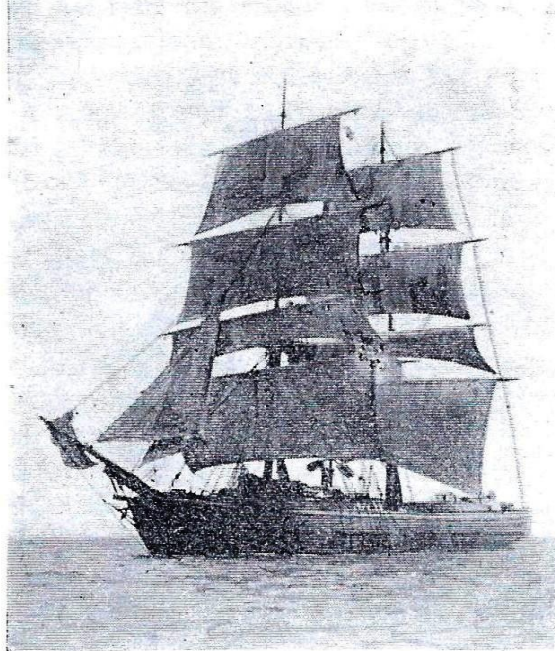
Langesund, 4. oktober 2010

Knut Bjerke

Leder for foreningens historiske arkiv

2 Briggen "Vesta" sjøsettes

Tidlig på våren i 1851 gled briggen "Vesta" av stabelen ved verftet i Arendal. Det var skipper og skipsreder Ole Olsen Coch på Sundby gård i Bamble ved Langesund som nå var blitt eier av dette prektige fartøyet.

Brigg «Vesta»
Fotografi.

Fotografi fra Rolf Thommessens samlinger

3 Historiske data om briggen "Vesta"

Briggen "Vesta" var bygd i Arendal i 1851 og var på 355 tonn. I 1862 eies skuten av Ole Olsen Coch og skipet er registrert i Langesund. I 1870 var den registrert på O & S Coch og I Nielsen, Langesund.

I 1874 gikk den ut av eierskapet i Langesund og det var skipsredere i Brevik og i Skien som disponerte seilskuta frem til 1916.

Briggen "Vesta" ble praiet av en tysk U-båt i juli 1916 og brent. Seilskipet var da på reise fullastet med props for engelske gruver. Skipet forlot Drammen med lasten med kurs for W. Hartlepool i England.

Skipsførere i den tiden skuta var eid av Ole Olsen Coch på Sundby gård var:

I 1862 – Simon Coch

I 1865 – Ole Olsen Coch

I 1874 – S. Coch

Ved byggingen var det spesielt tatt hensyn til at denne skuta også skulle gå i emigrantfart. Skuta var dermed sikkert, meget godt egnet til dette formålet også, i motsetning til mange andre skuter i denne emigrantfarten som var både gamle og dårlige.

Av denne grunn kom de heller aldri frem til bestemmelsesstedet med så vel last som passasjerer til det forjettede land – Amerika.

Allerede samme år som den ble bygget i 1851, la briggen "Vesta" ut på sin første tur over Atlanteren med emigranter bestemt for "New York". I den første norske sjøfartshistorie av Worm Muller kan man bl.a. lese følgende i denne forbindelse:

"I 1851 lå emigrantskipet "Vesta" av Langesund, tilhørende Ole Olsen Coch, på New York havn.

I tollregisteret for Langesund fra 1854 står Ole Olsen Coch fortsatt som reder for briggen "Vesta", men da med han bror Simon Coch som fører. I samme register for 1856 sees Andreas Pedersen som fører.

I 1865 sees igjen Ole Olsen Coch som fører av briggen "Vesta" som da hadde en besetning på 12 mann.

I flere år fra 1851 gikk briggen "Vesta" for det meste i emigrantfart¹ og historien forteller at skipper Ole Olsen Coch var en gjestfri mann med et varmt hjerte for sine medmenneskers ve og vel. Derfor var sikkert emigrantene i de beste hender om bord så lenge turene over Atlanteren varte.

¹ **I Våre seilskuter Bind II, side 157 står følgende:"**

1851:

Fra Langesund seilte briggen "Vesta" av Langesund, fører Simon Coch til New York hvor de ankom 2. september med 155 emigranter."

1853:

Brigg "Vesta" av Langesund, fører Simon Coch, ankom New York 5. mai med emigranter og jernlast fra Larvik.

Værgudene kunne ingen rå over og når det blåste opp til storm og orkan så medførte dette store påkjenninger for emigrantene om bord. Dette på grunn av at de fleste var helt ukjente med opprørt hav og alt det førte med seg, men skuta var ny og god og tålte påkjenningene. Skipperen og mannskapet mestret disse situasjonene slik at emigrantene kom trykt over til det forjettede landet.

I følge folketellingen for Eik fra 1865 var Ole Olsen Coch født i 1797 og gift med Abrahamine Pharo. Paret eide og bodde på Sundby gård i Bamble fra 1835 til 1866 da de flyttet til Fredriksvern.

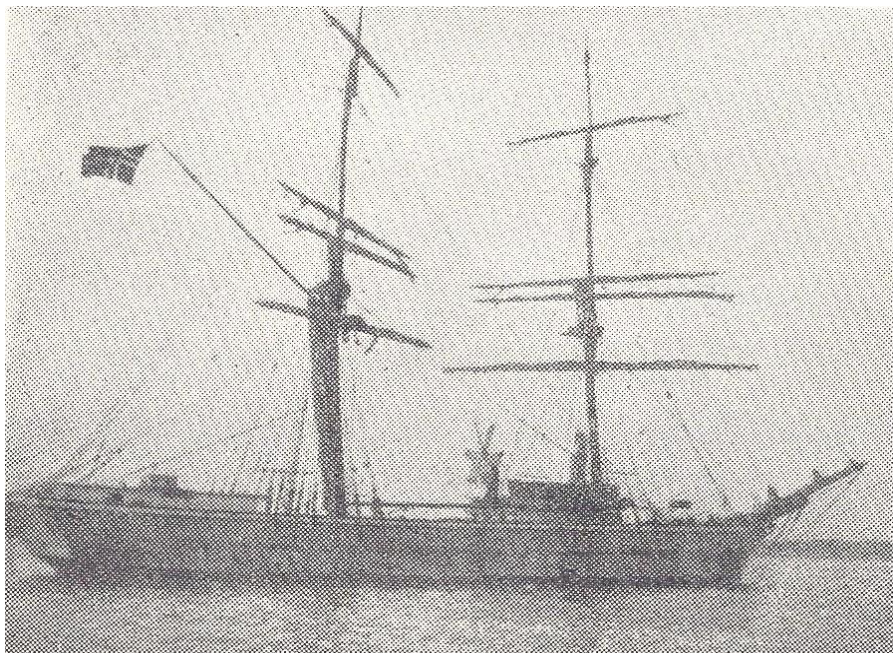
Abrahamine og Ole Olsen Coch hadde ingen barn da de bodde på Sundby gård. Folketellingen fra 1865 bekrefter imidlertid den omsorg de hadde for sine medmennesker da det er anført at de hadde boende hos seg to fosterdøtre:

Elma Furst f. 1833 og

Anne Marie Andersdatter f. 1843

I tillegg til dette er det ikke umulig at deres gjestfrihet også førte til at noen emigranter overnattet på Sundby gård i påvente av å komme om bord i briggen "Vesta" for å bli fraktet trygt over Atlanteren.

Her følger noen flere data vedrørende briggen "Vesta" som senere i 1910 ble omdøpt til "Juno":

Briggen "Juno" ex Briggen "Vesta"

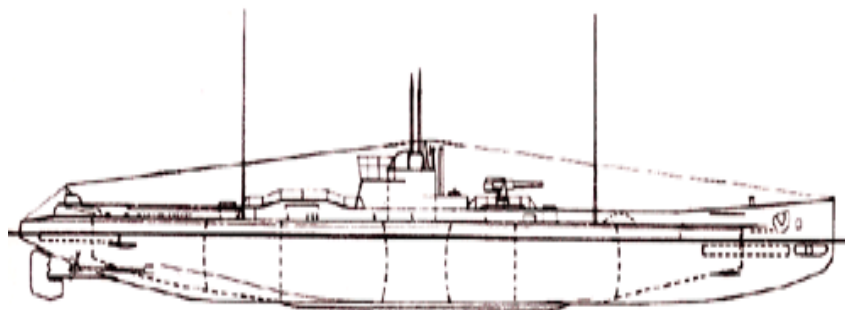
Redere:

1851 - Ole Olsen Coch, Bamble
1862 - Simon og Ole Olsen Coch, Bamble
1868 - samme redere, men nå med adresse Fredriksvern.
1885 - Samuel Christian Larsen, Brevik
1910 - AS "Juno" v/Cornelius Røe, Brevik
1912 - AS "Juno" v/Otto Ruberg, Brevik
1916 - H.T. Realfsen, Skien

Skippere:

1851 - Ole Olsen Coch, Bamble	1885 - Jacob Isaksen, Stathelle
1854 - Simon Coch, Bamble	1889 - J. Rode, Brevik
1856 - Andreas Pedersen	1893 - E. Jørgensen, Brevik
1865 - Ole Olsen Coch, Bamble	1903 - Jacob Isaksen, Stathelle
1872 - Simon Coch, Bamble	1906 - Jacob Abrahamsen, Brevik
1875 - C.L. Mathisen	1916 - Johan Johnsen

Samme året som Johan Johnsen overtok som skipper i 1916, ble "Vesta", på reise fra Drammen til Hartlepool, praiet av en Tysk u-båt og satt i brann. Slik endte denne prektige emigrantskuta sine dager.

Havgående tysk undervannsbåt fra første verdenskrig Type U 31² som senket briggen "Vesta" i 1916.

² Det ble i alt bygge 11 undervannsbåter av denne typen U- 31 til U-41. Det var U-37 som satte "Vesta" i brann. Undervannssbåtene ble bygget i Kiel i perioden 1912 - 1915.